

Η επιβίωση τύπων του παρελθόντος στη γλωσσική διδασκαλία και το χάσμα με τη γλωσσική πραγματικότητα. Η περίπτωση των ρημάτων δεύτερης συζυγίας στην παθητική φωνή

Σωτήρης Γκαρμπούνης, Βασίλης Συμεωνίδης
φιλόλογος στο Γυμνάσιο Νευροκοπίου, φιλόλογος στο 3ο Γενικό Λύκειο Δράμας

περίληψη

Στόχος της εργασίας είναι η διερεύνηση λόγιων τύπων που επιβιώνουν και εξακολουθούν να διδάσκονται στα νέα σχολικά βιβλία της Γλώσσας. Πρόκειται για ρήματα της β' συζυγίας παθητικής φωνής όπως *εγγυάμαι* και *θυμούμαι*. Διερευνάται και ο πιθανός συσχετισμός που υπάρχει με τη διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής, όπως αυτή κατευθύνεται από τα βιβλία της αρχαίας ελληνικής γλώσσας στο γυμνάσιο και από το αναλυτικό πρόγραμμα. Επίσης, ελέγχεται ο βαθμός αποδοχής και χρήσης αυτών των λόγιων τύπων από τους μαθητές. Πιο συγκεκριμένα, μελετιούνται η χρήση της άτονης αύξησης και των λόγιων καταλήξεων. Η εργασία βασίζεται σε υλικό από δειγματοληπτικές ασκήσεις που συμπλήρωσαν μαθητές της περιοχής του νομού Δράμας. Η επεξεργασία του υλικού και η αντιπαραβολή του με τη διδασκαλία των ρημάτων οδήγησε στη διαπίστωση ότι υπάρχει διάσταση μεταξύ γλωσσικής πραγματικότητας και σχολικών βιβλίων. Διαπιστώθηκε πως η χρήση της άτονης αύξησης και των λόγιων καταλήξεων είναι άγνωστη στους μαθητές και επομένως δυσεξήγητη ως μέρος της διδασκαλίας της κοινής νεοελληνικής. Επίσης φάνηκε ότι, όταν οι μαθητές εγκλωβίζονται στην παραγωγή μονολεκτικών τύπων, έχουμε λάθη, πολλά από τα οποία είναι μειχτοί μορφολογικά τύποι. Ίσως, λοιπόν, στην περίπτωση αυτή ο προσανατολισμός της γλωσσικής διδασκαλίας στο λόγο παρελθόν εμποδίζει τους μαθητές να ολοκληρώσουν την κατάκτηση της κοινής νεοελληνικής.

6^ο Επιστημονικό Συνέδριο Ιστορίας Εκπαίδευσης «Ελληνική γλώσσα και εκπαίδευση»
Πάτρα, 30 Σεπτεμβρίου – 2 Οκτωβρίου 2011